

Kommunstyrelsen

2024-03-19

§ 56 Planeringsstrategi 2024, antagande

Dnr KS 2022-540

Kommunstyrelsens beslut

1. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Planeringsstrategi 2024 antas enligt 23 § 3 kap plan- och bygglagen, som inriktning för fortsatt arbete med översiktsplaneringen i Linköpings kommun.

Reservationer

Lars Vikinge (C) reserverar sig till förmån för eget yrkande och lämnar följande skriftliga reservation:

"Vi i Centerpartiet har flera ändrings- och tilläggsförslag i planeringsstrategin som vi yrkade på under sammanträdet, även andra partier hade detta. Det rimligaste ur demokratisk synpunkt är då att återremittera förslaget om planeringsstrategi och föra en dialog kring alla partiernas olika förslag för att ge dessa en bättre hantering än vad det blir vid sittande bord.

Vårt förslag är även att bilda en parlamentarisk referensgrupp för kontinuerlig politisk dialog och analys kring planeringsstrategin och att denna referensgrupp bildas för varje ny mandatperiod. Genom denna referensgrupp kan politik och tjänstepersoner vara varandras bollplank och det blir en naturlig kontaktyta för dessa frågor. Denna grupp skulle till skillnad från SU och KSÄB vara fokuserad på enbart dessa frågor med ett tydligt uppdrag om att nå bättre samsyn i översiktsplanefrågor. Ett förslag skulle också kunna vara att ledamöterna i denna grupp kan utses ur hela fullmäktige så att rätt personer i varje parti sitter i denna grupp. Vi tror att denna grupp skulle kunna bidra till den breda samsyn som ändå präglat Linköpings översiktsplanering historiskt.

Vi är emot att förslaget går vidare till fullmäktige i sin nuvarande form utan en bredare dialog först. Därför reserverar vi oss till förmån för eget förslag om en återremiss först och bildandet av en parlamentarisk referensgrupp kopplad till planeringsstrategin. Vi tror också att översiktsplaneringen blir bättre för Linköpings kommuns utveckling framåt med våra sex tilläggsförslag på sidorna 18-19 i planeringsstrategin under rubriken "2. Vidareutveckla inriktningarna i översiktsplanen inom utvalda områden"."

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Kommunstyrelsen

2024-03-19

Chris Dahlgvist (SD), Liselotte Fager(KD) och Åsa Wennergren (L) reserverar sig till förmån för eget yrkande och lämnar följande skriftliga reservation:

"Randzonens omfattning är i dagsläget stort och vi anser att den bör minskas med anledning av en efterfrågan att vilja bygga hus i högre grad i Linköping och att det ska vara möjligt i centrala delar av Linköping. Samtidigt är en mindre omfattning av randzonen viktig för en levande landsbygd med anledning av att randzonen hindrar i många fall lantbrukare från att bygga och utveckla områden som inte är detaljplanerade.

Vi ser idag att omvärldsläget under den senaste tiden har förändrats nu, senast av krig i vårt direkta närområde. I dessa oroliga tider är behovet stort av en stark och robust självförsörjning av livsmedel inom Sveriges gränser. Om Sverige ska öka sin självförsörjningsgrad behöver vi värna den värdefulla åkermark vi har kvar. Av den anledningen behöver vi hitta alternativa lösningar som alternativ till att exploatera värdefull åkermark.

Med tanke på det förändrade säkerhetspolitiska läget anser vi att det är viktigt att i högre grad beakta försvarsmaktens intressen i Linköpings kommuns redan i översiktsplaneringen.

Samhällsförändringar och påverkansfaktorer som besökscentrum och bergtäkt i Stjärnorp samt den kraftiga befolkningstillväxten i Ljungsbro/Berg har skett sedan gällande översiktsplan antogs 2015. En påverkan som sticker ut i jämförelse med andra områden i Linköpings översiktsplanering. Detta får konsekvenser på infrastruktur för vägar, vatten, avlopp och energi med mera. Till det hör att i Sättuna och i Ljungsbro/Berg finns värdefull jordbruksmark som kan behöva omprövas i större omfattning än i kommunen generellt."

Maria Moraes (MP) reserverar sig till förmån för eget yrkande och lämnar följande skriftliga reservation:

"Linköping har under perioden sedan nu gällande översiktsplan antogs varit den stad som har byggt mest på åkermark av alla kommuner i Sverige. Linköpings kommun har dessutom den tvivelaktiga äran att vara en av Sveriges mest bostads-segregerade kommuner.

Det har tillkommit två handelsområden som i den fördjupade översiktsplanen kallas stadsdelscentra, Ullstämman och Djurgården. Båda dessa saknar helt de funktioner klassiska centrumbildningar har som en mötesplats med sociala funktioner vid sidan av handel. Båda har karaktären av externhandelspunkter.

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Kommunstyrelsen

2024-03-19

Befintliga stadsdelscentra och centra i våra mindre orter har inte alls utvecklats så som inriktningarna i befintliga fördjupade översiktsplaner önskar, undantaget Berga centrum som genomgår en positiv utveckling nu.

Förvaltningen föreslår i sitt förslag till planeringsstrategi att vi ska fortsätta utveckla Linköping i stort sett med de inriktningar som har gällt sedan 2010 när befintlig översiktsplan antogs. Om vi ska ta oss ifrån de mindre hedrande topplaceringarna är det en strategi som har visat sig vara misslyckad.

Om Linköping ska ha en positivare utveckling måste vi gå tillbaka till mötesrummen. Vi måste lära oss av de misstag som har begåtts de senaste årtiondena. Linköping behöver byggas ihop igen och läka sårerna.

En annan sak som i stor utsträckning saknas i den föreslagna strategin är den regionala synen. Det må heta gemensam översiktsplan mellan Linköping och Norrköping, men det enda påtagligt gemensamma i den är en gemensam inriktning att utveckla orterna längs järnvägen och motorvägen mellan städerna. Dels så är länet större än Linköping-Norrköping, dels så saknas i stor utsträckning insikten om att Linköping-Norrköping är en gemensam arbetsmarknad.

Ett helt annat sätt att få en ingång i översiktsplaneringen är att börja med breda seminarier där alla delar av kommunen medverkar i framtagandet av översiktsplanen. Det finns exempel där ingången i översiktsplaneringen har varit att ta med näringslivet, kulturen, idrotten, sociala sektorn, hälso- och sjukvården, naturvården, barnen och de äldre in i framtagandet av översiktsplanen. Vi skulle kunna ta in våra grannkommuner i vår översiktsplanering på en helt annan nivå än idag. På så vis kan det bli en översiktsplan för Linköping i en bred bemärkelse."

Mikael Marin (V) och Cecilia Helber (LL) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärende

Planeringsstrategin kan ses som "planen för översiktsplanen" och är ett nytt verktyg i plan- och bygglagen (PBL). Syftet är att både aktualitetspröva översiktsplanen gentemot nya förutsättningar, samt ge inriktning för den fortsatta översiktsplaneringen i kommunen.

Slutsatsen i planeringsstrategin är att de bärande inriktningarna i den nu gällande översiktsplanen är aktuella, men att det utifrån flera perspektiv finns ett samlat behov att ta fram en ny digital översiktsplan som vid antagande ersätter alla nuvarande delar, fördjupningar och tillägg. Eftersom

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Kommunstyrelsen

2024-03-19

aktualitetsprovningen visar att de bärande inriktningarna är aktuella bör inte den nya översiktsplanen innebära ett stort omtag, utan i hög grad utgå från innehållet i den nuvarande översiktsplanen för att behålla långsiktigheten i planeringen.

Vissa förändringar behöver dock göras. När den nya översiktsplanen tas fram behöver den anpassas till nya och kommande statliga krav, nya förutsättningar för översiktsplaneringen, samt renodlas gentemot andra kommunala styrdokument. Det finns även behov av att uppdatera vissa sakfrågor utifrån ny kunskap för att översiktsplanen ska kunna utgöra ett bättre stöd för efterföljande skeden. I planeringsstrategin redovisas vilka frågor som ska hanteras i nästa översiktsplaneprojekt. Hur framtida inriktningar formuleras blir ett resultat av den kommande översiktsplaneprocessen.

Den nuvarande översiktsplanen fortsätter att gälla tills en ny översiktsplan har tagits fram, då den fortfarande ger en i huvudsak aktuell vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. De delar av översiktsplanen som förklarats inaktuella i planeringsstrategin blir dock inte längre vägledande för fortsatt planering och lovgivning.

Med den nya översiktsplanen som grund ser förvaltningen att det finns möjlighet att arbeta på ett mer ändamålsenligt och resurseffektivt sätt, där kopplingen mellan bärande inriktningar och mer specifika inriktningar i översiktsplanen blir mer framträdande och där kommunen kan redovisa följd effekter och sammanhang på ett tydligare sätt. Planeringsstrategin innehåller därför ett förslag på nytt arbetssätt för översiktsplaneringen som bland annat innebär att Linköpings kommun alltid samråder, granskar och antar hela översiktsplanen, men med fokus på det som är nytt sedan sist. Det kan ses som att översiktsplanen uppdateras med en ny version.

Beslut om den här planeringsstrategin innebär att inriktningen för den fortsatta översiktsplaneringen antas av kommunfullmäktige.

Yrkanden

Chris Dahlqvist (SD), Liselotte Fager (KD) och Åsa Wennergren (L) lämnar följande tilläggsyrkande:

"● Att randzonens omfattning minskas samt att en gråzon tillämpas i randzonen så att bebyggelse i hög grad möjliggörs och inte begränsas i Linköping.

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Kommunstyrelsen

2024-03-19

- Att planering för byggnation av antal småhus såsom villor ökar samt att byggnation av dessa möjliggörs i centrala lägen i Linköping.
- Att miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att utreda alternativa lösningar i stället för att exploatera värdefull jordbruksmark.
- Att i högre grad beakta Försvarsmaktens intressen i översiktsplaneringen.
- Att arbeta fram ett nytt ställningstagande för Ljungsbro/Berg och Sättuna."

Lars Vikinge (C) yrkar på att ärendet återremitteras. I det fall ärendet inte återremitteras yrkar Lars Vikinge (C) enligt följande:

Att en parlamentarisk referensgrupp bildas för kontinuerlig politisk dialog och analys kring planeringsstrategin och att denna referensgrupp väljs inför varje mandatperiod.

Samt yrkar Lars Vikinge (C) på följande tillägg som rör innehållet i planeringsstrategin (s.18-19 under rubriken "2. Vidareutveckla inriktningarna i översiktsplanen inom utvalda områden")

- **Tydligare motivera randzonens avgränsning kring staden, se över inriktningar om nischboenden, samt förtydliga synen på utveckling av omlandet kring större tätorter**
Skapa större förståelse för randzonens avgränsning, ta ställning till om (och i så fall på vilket sätt) inriktningar om nischboenden ska hanteras i översiktsplanen, samt tydliggöra hur det närmaste omlandet kring tätorterna utanför Linköping kan utvecklas och ta större hänsyn till lantbrukets behov av nybyggnation av bostäder för både personalförsörjning och generationsskiften.

Samt yrkar Lars Vikinge (C) på följande nya punkter:

- **Införa en princip om att bygga på redan använd mark istället för att ta jungfrulig mark i anspråk**
I första hand inventera redan bebyggd industrimark, förorenad mark och icke bevarandevärd/bruksvärd mark vid planering av nybyggnation
- **Se över viktningen mellan övergripande principer**
Jordbruksmarkens bevarande i förhållande till andra principer behöver ses över.
- **Klimatanpassning ska vara en central princip i planeringen**
All planering i Linköpings kommun behöver anpassas för klimatet och klimatsäkras inför framtiden

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Kommunstyrelsen

2024-03-19

- **Planera för redundans i energiförsörjningssystemet**
Redundans behöver finnas i både produktionsled och distributionsled i all energiförsörjning, inte minst med tanke på den framtida elektrifieringen
- **Se över hur översiktsplaneringen kan stödja en bättre landsbygdsutveckling**
Skapa bättre förutsättningar för byggande på landsbygden både av bostäder och verksamhetslokaler samt stödja en förbättrad service.

Maria Moraes (MP) yrkar bifall till Lars Vikinges (C) yrkande om återremiss, i det fall ärendet inte återremitteras yrkar Maria Moraes (MP) enligt följande:

"- att fokus riktas på att befintliga stadsdelscentra och centra i våra mindre orter utvecklats så som inriktningarna i befintliga fördjupade översiktsplaner anger.
- att det görs en analys kring varför Linköpings kommun inte åstadkommit ovan nämnda utveckling, trots att nuvarande ÖP uppger att det ska göras."

Samt yrkar Maria Moraes (MP) bifall till Chris Dahlvists (SD) yrkande om att miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att utreda alternativa lösningar i stället för att exploatera värdefull jordbruksmark.

Mikael Marin (V) och Cecilia Helber (LL) yrkar bifall till Lars Vikinges (C) yrkande om återremiss, i det fall ärendet inte återremitteras yrkar Mikael Marin (V) och Cecilia Helber (LL) bifall till Lars Vikinges (C) yrkande om att en parlamentarisk referensgrupp bildas för kontinuerlig politisk dialog och analys kring planeringsstrategin och att denna referensgrupp väljs inför varje mandatperiod.

Kristina Edlund (S) yrkar på att ärendet ska avgöras idag samt avslag på samtliga ändrings- och tilläggsyrkanden från Chris Dahlvist (SD), Liselotte Fager (KD), Åsa Wennergren (L), Lars Vikinge (C) och Maria Moraes (MP).

Stefan Eriksson (M) och Elias Aguirre (S) yrkar på att ärendet ska avgöras idag samt yrkar Stefan Eriksson (M) och Elias Aguirre (S) bifall till Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Åsa Wennergren (L) och Liselotte Fager (KD) yrkar på att ärendet ska avgöras idag.

Beslutsordning

Ordförande ställer proposition på Lars Vikinges (C) med fleras yrkande om återremiss mot Kristina Edlunds (S) med fleras yrkande om ett avgörande idag och finner att kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Kommunstyrelsen

2024-03-19

Omröstning begärs och verkställs.

Kommunstyrelsen godkänner följande propositionsordning. Den som röstar bifall till Kristina Edlund (S) med fleras yrkande om att ärendet ska avgöras idag röstar ja. Den som röstar bifall till Lars Vikinges (C) med fleras yrkande om återremiss röstar nej.

Utfall: 9 ja, 4 nej, 0 avstår, 0 frånvarande. Hur var och en röstat framgår under Omröstning.

Ordförande finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Kristina Edlunds (S) med fleras yrkande om att ärendet ska avgöras idag.

Därefter ställer ordförande proposition på Elias Aguirres (S) med fleras yrkande om bifall till Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut mot samtliga ändrings och tilläggsyrkanden från Lars Vikinge (C) och samtliga tilläggsyrkanden från Chris Dahlgvist (SD), Liselotte Fager (KD), Åsa Wennergren (L) och Maria Moraes (MP) och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Elias Aguirre (S) med fleras yrkande om bifall till Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut.

Omröstning

Niklas Borg (M)	Ja
Lars Vikinge (C)	Nej
Elias Aguirre (S)	Ja
Mari Hultgren (S)	Ja
Fredrik Lundén (M)	Ja
Stefan Erikson (M)	Ja
Cecilia Helber (LL)	Nej
Maria Moraes (MP)	Nej
Mikael Marin (V)	Nej
Chris Dahlgvist (SD)	Ja

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Kommunstyrelsen

2024-03-19

Liselotte Fager (KD) Ja

Åsa Wennergren (L) Ja

Kristina Edlund (S) Ja

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse – Planeringsstrategi 2024, antagande 2024-02-19

Bilaga 1 till tjänsteskrivelse - Planeringsstrategi 2024 - en inriktning för fortsatt översiktsplanering

Bilaga 2 till tjänsteskrivelse – Bilaga 1- Aktualitetsprövning av Linköpings kommuns översiktsplan

Bilaga 3 till tjänsteskrivelse – Bilaga 2- Länsstyrelsens underlag inför beslut om planeringsstrategi

Bilaga 4 - Länsstyrelsens underlag inför kommunens beslut om planeringsstrategi

Bilaga 5 - Statliga och kommunala intressen och mål

Beslutet skickas till:

Enhetschef, enheten för strategisk planering, Lena Lindgren

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--